

*„Andrej 'k***a' Bojar - borec, na ktorého sa nechytá ani Seagal.“*

VILIAM OSTRÝ

Slovenský
thriller

JURAJ GERBEL

VTEDY A TAM

„5 hviezdičiek z 5 možných!“ **PETER ŠLOSER**

JURAJ GERBEL

VTEDY A TAM

www.jurajgerbel.sk

Napísané v 2020.

Pôvodne uverejnené a vydané v 2021 na Slovensku.

Autor a vydavateľ: © Juraj Gerbel

Obálka: © Juraj Gerbel

Portrét: © Alexandra Petríková

Korektúra: Darina Alexyová a Juraj Gerbel

© Vtedy a tam

Všetky práva vyhradené.

Obsah knihy podlieha autorskému právu. Akékoľvek používanie obsahu, alebo jeho časti, je možné len s písomným súhlasom majiteľa.

Dielo je fiktívnym výtvorom autorovej fantázie. Opiera sa o reálne historické udalosti a postavy, ktoré voľne beletrizuje. Názory v ňom vyjadrené sú názormi jednotlivých postáv a nemusia korelovať s názormi autora. Ich účelom je čitateľovi pripodobniť pohnutú dobu a aspoň malým dielom prispieť k tomu, aby sa uvedené zverstvá našich predkov už nikdy neopakovali.

ISBN: 978-80-570-3075-1

www.jurajgerbel.sk

Nákupom diel z mojej tvorby spravíte radosť nielen sebe samým, ale zároveň pomôžete ľuďom v núdzi. 5% z výnosu z predaja kníh totiž pôjde na dobročinné účely: na podporu telesne znevýhodnených detí a dospelých, o ktorých sa stará etablovaná, profesionálna a plne transparentná organizácia APPA: Asociácia pomoci postihnutým. Viac na:
<https://appa.sk/>
<https://www.facebook.com/asociaciaAppa/>

Napísali o knihe:

PETER ŠLOSER, spisovateľ krimi, bývalý policajný plukovník a knižný Panta Rhei debutant v roku 2019:

„Oblubujem kriminálky plné napätia a už z úvodných kapitol Jurajovej knihy som cítil, že podobne ako v jeho prvých dvoch aj v tejto bude držať čitateľov v napätí po poslednú stranu. S uznaním musím konštatovať, že do deja dokázal obratne zapracovať prvky krimi, hororu, mystiky a zaujímavo skĺbil dve časové pásma. Okrem policajného vyšetrovania zo súčasného obdobia ponúka plastický obraz krvou presýtenej doby z čias stalinizmu, postavenej na reálnych základoch. Ak budete knihu čítať počas dovolenky, prajem Vám, aby ste ju prežili pokojnejšie ako hlavný hrdina Andrej Bojar pri vyšetrovaní hrôzostrašných vrážd v novodobej Moskve. Nepochybujem, že k Jurajovej knihe si nájde cestu mnoho čitateľov, ktorí ju podobne ako ja budú hodnotiť piatimi hviezdčkami z piatich možných.“

VLADO KONSKÝ, viacnásobný šampión kickboxu a profesionálny fighter:

„Brilantný psychologicko-kriminálny triler. Udalosti deja prepájajú minulosť s prítomnosťou. V období za čias J. V. Stalina vyčíňa sovietsky psychopat, ktorého činy v minulosti ovplyvňujú vyšetrovanie v prítomnosti. V Moskve je nájdené brutálne znetvorené telo a jediný, kto je schopný dolapiť vraha, je hlavný hrdina Andrej Bojar.

Autor svojim štýlom písania necháva v čitateľovi silný emocionálny zážitok. Detailne opisuje charakterové vlastnosti osôb, prostredie, v ktorom sa odohráva dej, vyšetrovacie postupy a udalosti. Kniha svojím obsahom naplnila svoj cieľ. V diele je mnoho častí a úsekov, z ktorých si každý čitateľ odnesie individuálne poznanie.

V porovnaní s inými publikáciami rovnakého žánru, zanechala vo mne kniha skutočné prežívanie daného príbehu. V knihe ma nadchla osobnosť Andreja

Bojara, ktorý okrem ovládania bojového umenia Muay Thai disponuje vysokou inteligenciou, predvídavosťou a analytickým myslením. Som presvedčený, že toto knižné dielo by mohlo byť námetom na film a ak by bolo sfilmované, tak by určite zožalo veľký úspech.“

ALEXANDER MIKOVIČ, podnikateľ, life coach a mentor:

„Pri čítaní diela sa človek veľmi rýchlo zahĺbi do deja a uvedomí si autorovu precíznu znalosť historických faktov z čias minulých a veľmi krutých. Naprieč dvomi dejovými líniami, ktoré pôsobia občas až hrozivo, sa ukazuje autorova brilantnosť vytvoriť čítanie, ktoré Vás silno pripúta a udrží pri knihe až do konca. Gratulujem a vrelo odporúčam!“

VLADIMÍR BUCKO, majster bojových umení:

„Z knihy cítiť pri opise prostredia tak autorov jemný lokálpatriotizmus ako aj jeho svetobežníctvo, a v epických scénach zasa jeho skúsenosti zo sveta bojových umení. Čitateľ má chuť dozvedieť sa viac o minulosti postáv a zároveň pozrieť sa s nimi do ďalšieho deja.“

VILIAM OSTRÝ, manažér v nadnárodnej korporácii:

*„Andrej ‘k***a’ Bojar je aj vo svojom treťom záťahu nemilosrdný, nekompromisný a neporaziteľný. Sekne mu to viac než kedykoľvek predtým! Nechytá sa naňho ani Seagal a na Slovensku proste nemá konkurenciu.“*

*Venované všetkým obetiam všetkých totalitných režimov v dejinách ľudstva –
aj tým, čo prežili, aj tým, čo zahynuli.*

*My, čo sme si neprešli peklom ako Vy, nemáme najmenšie poňatie o hĺbke
Vášho utrpenia. Nedokážeme si predstaviť nič viac než jeho matný, nepatrný
odlesk. No snáď dokážeme urobiť niečo iné: myslieť, rozprávať, žiť a správať
sa tak, aby sme podobným zverstvám v budúcnosti zabránili.*

*Vďaka Vám.
Vaša bolesť nebola zbytočná.*

I

1

VTEDY

Kričí od zúfalého strachu. Snaží sa ma uprosiť. Pretože vie, čo ho čaká!

Ach, aký je len smiešny!

Strhol som sa z príjemných spomienok. Uvedomil som si, kde vlastne som. Sedím už dve hodiny na jednom mieste a čakám, čakám, čakám... Nie. Zle som sa vyjadril. Čakanie je silný eufemizmus, až prisilný. V skutočnosti ide o bezbrehé márnenie časom. Treba vedieť byť úprimný a aspoň niekedy nazvať veci pravým menom. Ja osobne eufemizmy ku šťastiu nepotrebujem. Život je predsa taký krásny sám o sebe. Načo ho umelo zveľaďovať voľajakými slovíčkami? Márna to snaha.

Títo pandrláci si však na eufemizmoch potrpia. Nič ich neteší viac než zaobaliť život do ľúbivého šatu. Zvykol som si, pretože kto chce s vlkmi žiť, musí s nimi vyť. Prastaré príslovie. A ja s týmito vlkmi jednoducho vyť musím. Ak si chcem udržať svoju súčasnú pozíciu; ak nechcem stratiť vydobyté privilégia a cenné možnosti.

Inej cesty prosto niet.

Bolo by však mylné domnievať sa, že osoh je jednostranný. Kdeže. Samozrejme: bolševici sú pre mňa prínosní. Len vďaka ich štruktúre a najvyššiemu súhlasu sa môžem venovať svojej práci. Iné spoločenské zriadenie by ma, pravdu povediac, dlho netolerovalo. Lenže na druhej strane som osožný aj ja bolševikom. V rovnakej miere. Alebo ešte oveľa väčšej.

Dve hodiny ubehli. Ihneď som sa vystrel na drevenej lavici pri stene – akoby ma vystrelili z gumičky. S koženou aktovkou v ruke som sa rýchlym krokom pobral ku dverám. Odrazu sa predom mňa postavil Ježov. Ten trpaslík mi nikdy nedožičí pokoj. Skoro som sa oňho potkol; taký je drobný. Chytil ma za rameno a dôverne sa ku mne nahol, ako blízky súdruh, ktorý sa snaží odovzdať ošemetnú informáciu svojmu kamarátovi v zbroji. Musel som sa výrazne prihrbiť, aby som ho počul. Ten piadimužík meria meter päťdesiat. Hrozný dačo. Karikatúra chlapa, a navyše je to krívajúci kripeľ.

Joj, ako rád by som si ho vzal do parády.

Kiežby mi to bolo zhora umožnené. Kiežby... Uvidíme. Možné je dnes všetko. Vožď, náš veľký Stalin, sa neštíti stínať hlavy ani tým najbližším...

Z úvah ma prebral Ježov oblečený do hrubého tmavo zeleného kabáta. Má ho preložený na pravej strane hrude a zapnutý na tri gombíky. Tiež sa chystá opustiť budovu. Dúfam, že nie so mnou. Vlasy má čerstvo ostrihané podľa najnovšej módy, asi šesť centimetrov dlhé. Jeho ostré oči sa na mňa pozerajú spod hustého obočia. Svetlo stropnej lampy sa odráža od

žiarivej hviezdy na jeho golieri, na ktorú je patrične hrdý. V pozícii šéfa tajnej polície sa cíti vynikajúco. Je vo svojom živle.

Úbohý pandrlák.

Čosi mi pošepkal do ucha. Naklonil som sa k nemu, aby som ho počul. Áno. Ďalšie prosby, ďalšie inštrukcie, ďalšie pokyny. Od jedného súdruha k druhému.

Keď dorozprával, poslušne som prikývol a urýchlene opustil zasadačku. Zabočil som doprava, obišiel hlúčik komisárov. Pozdravili ma a ja som ich vzorne odzdravil. Zbehol som dolu štyri krídla schodov. Zo všetkých strán sa na mňa usmievajú zelené steny. Sú tu, odkedy bola táto budova postavená, ešte za cárskeho režimu. Pre poisťné účely. Dnes slúži na úplne iné veci. Svojím spôsobom. Ak však zvážime, že tunajšia práca chráni Stranu pred nepriateľmi, musíme uznať, že funkcia budovy sa priveľmi nezmenila. Stále ide predsa o poistenie. Poisťujeme sa, aby Strana nepadla do rúk všakovakým lokajom kapitalizmu. Poisťujeme večnú budúcnosť žiarivého socializmu.

Vybehol som von na čerstvý vzduch a nadýchol sa. Zhlboka. Obzrel som sa: frol; hluk; sneh. Námestie Lubianky s majestátnou sochou Félixa Dzeržinského. Železného Félixa. Podľa mňa by mohla byť ešte majestátnejšia. Zakladateľ vôbec proej tajnej služby – geniálnej Čeky si nič iné nezaslúži. Tento velikán na nás prísne dohliada i zo záhrobia. Smutné, že už nie je medzi nami. Od jeho nečakaného úmrtia ubehlo vyše desať rokov.

Smutné. Kto vie, či by bol na nás hrdý – na nás, pokračovateľov diela Lenina a jeho generácie.

Námestie Lubianka sa predo mnou rozprestiera v celej svojej hrôzostrašnej kráse. Niečím ma upomína na hlavné námestie v Sofii, mojom bulharskom rodisku. Nepodobajú sa, no predsa... Ach, koľko ľudí tu v Lubianke už čelilo príšernej smrti? A koľko ich ešte len na smrť pôjde? Nepredstaviteľné číslo. Každý jeden z odsúdených či podozrivých si prešiel hotovým peklom. Tunajšie pivnice a cely sú presýtené zúfalými výkrikmi agónie. Bolesti.

Usmial som sa.

Pocit hrejivej rozkoše sa mi uhniedzil v hrudi. Vykročil som. Čaká ma robota. Teším sa. Jedine pri práci vnímam zmysel svojej existencie. Ako mi pred chvíľkou povedal Ježov: neradno otáľať. Záhaľka je pliaga, ktorú treba oceľovou rukou vykynožiť. Nech už si o tom spupnom trpaslíkovi myslím čokoľvek, jedno mu treba nechať: je mužom na svojom mieste.

Ja mám svoju prácu veľmi rád.

2

TERAZ

„Stále iba prší. Pripomína mi to naše dobrodružstvo v Škótsku. Podľa predpovede takto bude ďalšie tri dni. Dovtedy sa pomaly vrátim domov. Teším sa už na teba. Ty sa máš ako, Andrej?“

Mám sa dobre. Rozhodne lepšie než nejedem raz v minulosti. Nikto ma neotravuje, nikto ma neprenasleduje, nikto ma nechce zbiť, nikto ma nechce zabiť. Samé pozitíva. Pokojne sedím v sympatickej kaviarni v centre Moskvy. Pár desiatok metrov od vstupu do Lubianky, na rohu historicky významného námestia. Som na dovolenke. Tretí deň.

Prvý večer, po príchode, som sa túlal nočnými ulicami okolo hotela. Druhý deň, včera, som sa prešiel pozdĺž riečnej promenády a následne popri hlavných obchodných ťahoch pri Ministerstve zahraničných vecí. Ohromná budova, týči sa až do neba. Sovieti mali svoj nezameniteľný štýl.

Dnes ráno som vstal výnimočne skoro. Nevieť ani prečo: budík som nemal nastavený, žiadne povinnosti ma nesúrili. Jednoducho som sa zobudil pred pol piatou a nie a nie viac zaspať. Občas sa mi to stáva – najmä keď moje podvedomie tuší, že ma čaká ťažký deň. Neprijemný deň.

Bude dnešný deň naozaj ťažký alebo neprijemný? Dobrá otázka. Nemusel by byť. Rád by som si tieto voľné chvíle užil v pokoji a bez stresu.

Po sýtych raňajkách som opustil hotel a doobedňajší program si vyhradil na Lubianku – sídlo starej tajnej služby z čias Sovietskeho zväzu, i po ňom. Je opradené hroznými povestami. Vystriedali sa v nej všetky strašidelné inštitúcie: Čeka, NKVD, KGB, FSB. Bežní ľudia z filmov a kníh poznajú asi len KGB, no všetky jej ostatné formy boli rovnako vražedné.

Jeden z morbidných sovietskych vtipov vravel, že z Lubianky je skvelý výhľad – až na Sibír.

Môj výhľad je oveľa lepší. Námestie má pre turistu svoje čaro, keďže ten sa nemusí obávať, že ho násilím deportujú do gulagu.

Pokiaľ ide o zvyšok dovolenky, tak dnes poobede mám v pláne dopriať si návštevu Kremľa. Teším sa obzvlášť na Car Kolokol – najväčší zvon na svete. Už 180 rokov tróni na Katedrálnom námestí za hradbami, pričom váži 201,92 ton. Meria 6,14 metrov na výšku a 6,6 metrov v priemere. Unikát.

„Chutilo vám?“ spýtala sa ma krásna čašníčka.

„Jasné. Bolo to znamenité. Ďakujem,“ odvetil som spokojne.

„Som rada. Dajte nám potom dobré hodnotenie cez appku.“

„OK.“

„Dáte si ešte niečo?“

„Jeden čierny čaj, prosím.“

„Hneď som späť,“ pritakala.

Práve som dojedol obed. Chutná vyprážaná ryba s varenými zemiakmi. Otvoril som Messenger v telefóne a vtedy som si všimol správu od Réky Kárpáty. Svojej frajerky. Alebo milenky. Alebo kamarátky s výhodami. Asi niečo medzi tým. To je jedno. Poznám ju už dlho. Prvýkrát som ju videl pred rokmi, keď som ešte žil v Thajsku. Stretli sme sa zhodou okolností. Pomohol som jej rozriešiť jednu náročnú pracovnú záležitosť. Potom sme celé veky o sebe nič nevedeli. Až prednedávnom, na jar, som bol donútený sa s ňou znova spojiť. Pre jej pracovné kontakty a schopnosti. Tentoraz pomohla ona mne. Strávili sme spolu dosť času a to nás napokon stmelilo. Rozhodli sme sa, že spolu ostaneme.

Réka pracuje pre maďarskú vládu ako diplomatická kontraktorka. Respektíve nielen pre vládu: i pre viaceré súkromné agentúry. Pred pár dňami musela odísť na služobnú cestu do Nórska. Momentálne sa nachádza v mestečku Bergen. Zatiaľ čo tam údajne prší, tu v Moskve sa na počasie sťažovať nemôžem. Napriek tomu, že je druhá polovica septembra, teploty sú znesiteľné. Žiadny dážď, iba konštantne zatiahnutá obloha. Na Moskvu skvelá bilancia.

„S dovolením.“

Z čítania správ v telefóne ma vyrušila tá istá krásna čašníčka. Ruska. Na svete niet krajších žien, než sú Rusky; podľa môjho skromného názoru a skúsenosti. Z otcovej strany som Angličan, z matkinej Slováč, a viem teda, že Slovenky sú nádherné. Dovolím si ale tvrdiť, že Rusky sú predsa len iná liga.

Vysoká slečna položila predo mňa na stôl čierny čaj.

Usmiala sa: „Nech sa vám páči.“

Odvetil som: „Páči sa mi. Váš úsmev.“

„Ďakujem... Čo sa vám stalo, ak sa smiem spýtať?“ zahľadela sa na moju tvár nesúcu nepatrné, ale predsa viditeľné stopy úrazu.

„Pár zranení, asi polroka dozadu.“

„Fíha... Vyzeráte ako môj priateľ po zápase,“ zasmiala sa.

„Čo robí váš priateľ?“

„Boxuje v ringu, profesionálne.“

„Aký box?“

„Neviem, nejaký. Nosí rukavice,“ znova sa zasmiala.

„Môj človek.“

„Aj vy boxujete?“

„Kedysi. Muay thai: thajský box. Venoval som sa mu od malička.

Poväčšine v Thajsku.“

„Och, vážne? Vy ste žili v Thajsku? Ako dlho?“

„Dlhšie, než mi bolo milé.“

„Nepáčilo sa vám tam?“

„Páčilo. Ale nastal čas odísť.“

„Chcela by som tam niekedy ísť. Na dovolenku. Sú tam krásne pláže, však? Ste taký opálený. Rád ste na slnku?“

„Áno. Radšej než v tme.“

„Haha, jasné... A tieto zranenia... tie máte zo zápasu?“

„Nie. To by bol dlhý príbeh... Ale v skratke: pred časom som utržil vážne zranenia po celom tele. Boli potrebné hlbšie chirurgické zákroky. Sčasti som sa zotavil, nie však úplne, a stále pociťujem dôsledky.“

„Och, to znie hrozne... Mali by ste radšej ležať doma, nie cestovať...“

„Doma neobsedím. Striedma chôdza je pre ubolený organizmus prospešná, preto spoznávam Moskvu pešo. Akurát sa musím vystríhať prudkých pohybov.“

„Tak si dávajte pozor... Ako sa vám u nás zatiaľ páči?“

„Super. Krásne mesto. Máte pre mňa nejaké turistické tipy? Niečo, čo nenájdem v bedekri?“

„Hm, mohli by ste...“ ochotne sa zamyslela. Dobrá nálada ju stále neopustila.

Keď vtom sa zháčila. Na tvári sa jej zračil protichodný výraz: akoby si spomenula na voľačo nepríjemné.

Povedala: „Neprišli ste v správny čas...“

Nechápavo som sa opýtal: „Prečo?“

Prekrásna čašníčka sa obzrela za seba. Volá ju iný zákazník.

„Prepáčte, musím ísť. Kašlite na to. Ale radšej sa vyhýbajte okrajovým častiam mesta, dobre?“

Otočila sa a odišla k ďalšiemu stolu.

Zvláštna diskusia.

Mykol som plecami. Pozrel som sa späť na Messenger a odpísal na Rékinu správu. Z vnútorného vrecka na jesennej bunde som vytiahol puzdro. Pôvodne obsahovalo sto kapsúl, teraz asi len polovicu z toho. Jednu som vybral von. Počkal som, kým čaj trochu vychladol, a potom som ho na tri dúšky vypil. Spolu s posledným som prehltol vytiahnutú kapsulu. Pod šálku som položil pár rubľov aj s všimným.

Prešiel som naprieč Námestím Lubianky. V minulosti sa na nej vynímala socha Félixa Dzeržinského. Kovaného a krutého bolševika. Stalin ho prezýval Červeným rytierom októbrovej revolúcie. To on založil vôbec prvú tajnú políciu v novo vznikajúcom Sovietskom zväze. Volala sa Čeka – *Črezvyčajnaja komisija*. Ona a jej neskoršie odnože napáchali sotva predstaviteľné zverstvá. Hrôza pomyslieť. Socha bola odstránená v roku 1991, hoci už v 2012 vedenie mesta usúdilo, že tento pamätník treba obnoviť. Z historického hľadiska.

Ako kráčam, jedným okom pozerám po okolí a druhým po displeji smartfónu. Na všetky správy som odpísal. Momentálne si prezerám

spravodajský portál: ruský informačný web Medúza. Oko mi padlo na jeden článok. Palcový titulok kričí: *Zmrzačené telo nájdené pri prítoku rieky Moskva!!!* Bulvár. Samo o sebe nič výnimočné. Zmrzačené telá nie sú v Rusku raritou. Rozklikol som ho.

Prešiel som priechodom pre chodcov na druhú stranu cesty. Zamieril som na ulicu Teatral'nyj projezd. Treba ostražito vnímať premávku, pretože Moskva je veľkomesto s veľkým V. Priamo v centre dokáže človek bežne nájsť cesty so šiestimi pruhmi, alebo viacerými. Vodiči pritom nie sú najohľadupľnejší.

Akonáhle som bezpečne spočinul na chodníku, vrátil som sa k článku. Zmrzačené telo nájdené pri prítoku rieky Moskva. Na okraji mesta Moskva. Mesto a rieka nesú v tomto prípade rovnaký názov. Polícia objavila mŕtvolu v malej obci Dzeržinskij: ďalšia upomienka na tvrdého zakladateľa Čeky, pomyslel som si.

Akoby mi vyššie sily chceli niečo naznačiť.

Text uvádza, že podľa všetkého ide o muža, dvadsať až štyridsaťročného. Viac zatiaľ určiť nemožno, nie bez bližšieho lekárskeho vyšetrenia. Obeť je v žalostne zbadačenom stave. Momentálne kolujú iba hypotézy ohľadom spôsobu vraždy, je niekoľko teórií, faktov máličko.

Vtedy som sa zastavil.

Nie pre nebezpečnú premávku; nie pre prudkých chodcov; nie pre prekážku na chodníku. Vôbec nie. Okolo mňa je všetko v poriadku. Bežná situácia cez obed v turisticky navštevovanom meste. Nič prekvapivé.

Nie. Zastavil som sa pre voľačo úplne iné.

Spomenul som si na niečo, o čom som si už veľmi, veľmi dlho myslel, že patrí prastarej minulosti.

Spomenul som si na niečo, čo som v sebe už veľmi, veľmi dávno pochoval.

3

VTEDY

Zanechal som za sebou všetko. Trpaslíka Ježova. Lubianku. Námestie. Sochu Železného Félixa. Frmol. Hluk. Sneh. Nikto a nič ma už nevyrušuje. Žiadny rozruch nepripadá do úvahy. Teraz by som netoleroval dokonca ani nášho božského Vožďa, toho najväčšieho medzi najväčšími: Stalina. Musím byť totiž úplne sám. Teda: nie úplne sám. Pochopiteľne.

Vrátil som sa do svojho sveta.

Ponoril som sa do svojej roboty.

Stojím v dôverne známej kamennej cele. V podzemí. Je vlhká. Studená. Temná. Volám ju Temnica. Priliehavý názov, podľa mňa. Nie som úplne sám. Oproti mne sa nachádza iný človek. Muž. Dvadsaťdeväťročný. Váži deväťdesiatjeden kilogramov. Meria stoosemdesiatšesť centimetrov. Statný kus chlapa. Svetlé krátke vlasy. Kúty a plešina. Veľká hranatá hlava. Odstávajúce uši. Husté obočie, taktiež svetlé. Úzke oči. Malý nos. Hrubo toarované pery.

Nemá na sebe nič. Ani ponožky, ani topánky, ani spodnú bielizeň, ani nohavice, ani sveter, ani kabát. Vôbec nič. Vo svetle dvoch vysokých sviečok na príručnom kahanci sa vyníma jeho nahá postava. Atletická;

svalnatá; mohutná. Nádherný predstaviteľ žiarivej budúcnosti nášho vznešeného socializmu. Trepotajúce plamene sviečok sa ihrajú na jeho vyrysovanej hrudnej muskulatúre. Na bicepsoch. Ramenách. Trapézoch. Kvadricepsoch. Lýtkach.

Statný kus chlapa.

Nie však nadlho.

Jeho ukážkové telo sa trasie. Od zimy. Od strachu. Od neistoty. Jeho nosné dierky sa zužujú a rozširujú. Vyteká z nich sopeľ. V jeho úzkych očiach sa zračí nevýslovná hrôza, kde-tu zmiešaná s hnevom. Ten ho rýchlo prejde. Čoskoro ostane iba hrôza. Jeho hrubo tvarované pery sa pohybujú. Raz zakričí viac, inokedy menej. Raz sa snaží byť servilný a uprosiť ma; inokedy skúša byť odvážny a chce ma zastrašiť. Neuspeje ani v jednom. Márna to snaha.

Jeho nohy a ruky sú pripútané.

Železnými okovami ku kamennej stene. Je rozpažený. Podobne ako slávna skica od Leonarda da Vinci. Mimochodom; bol to veľký objaviteľ. Dokonca i v mojej oblasti – v psychológii. I v nej nadobudol značné poznatky. Dovolím si však tvrdiť, že ja som do tajomstiev ľudského mozgu prenikol hlbšie než on. Leonardo da Vinci nemal nikdy dostatok odvahy na skutočné experimenty. Nie na také, akým sa venujem ja.

Jeden podobný experiment sa práve chystám započat'. Príprava nebola priveľmi náročná. Dotyčného muža stačilo niekoľko dní sledovať. Odporovať jeho návyky. Ako obvykle. Ľudia sú zvláštne stvorenia. Na

rozdiel od zvierat dokážu myslou uvažovať a majú perfektne fungujúci mozog, no nevyužívajú ho. Rovnako ako zvieratá, dopúšťajú sa aj ľudia základnej chyby: rutiny. Deň čo deň podliehajú vopred známym vzorcom správania. Z bodu A do bodu B do bodu C a napokon späť do bodu A.

Dokonale jednoduché, dokonale predvídateľné.

Ak chce lovec dolapiť korisť, musí sa oboznámiť s jej zvykmi. Naštudovať si ich. Pochopiť ich. Keď sa mu to podarí, má z veľkej časti vyhraté. Počká si na správny okamih – a udrie. Koľko vysokej zveri som už takto dolapil.

Koľko ľudí som už takto ulovil.

Statný chlap, spútaný predo mnou v Temnici, nie je výnimkou. Označím ho Subjekt č. 16. Dolapil som ho dokonca ľahšie než predošlé subjekty. A teraz je celý môj. Celučičký. Len a len môj. Môže kričať, koľko mu hrdlo ráči. Nikto ho nikdy nezačuje. Môže nariekať, koľko chce. Nikto ho nikdy nevyslyší. Márna to snaha. Je celý môj.

Najbližšie štyri týždne na ňom budem pracovať.

Práve teraz začína týždeň číslo jeden.

4

TERAZ

Teatralnyj projezd. Ľudia prúdiaci naľavo i napravo odo mňa. Jemný vietor v ovzduší. Zatiahnutá obloha. Ruch a hluk veľkomesta. Trúbenie desiatok áut. Smrad výfukových plynov.

Ja stojím rovno uprostred tohto frmolu s telefónom v ruke a s pohľadom upretým na displej. Na článok uverejnený pred niekoľkými hodinami. Horúca a zároveň hrôzostrašná novinka. Hľadím na písmená; slabiky; slová; vety; odstavce. V myslí sa vraciam späť celé roky, do čias detstva. Keď mi otec rozprával o pradedovi z Bulharska; keď mi vysvetľoval, čo sa možno stalo za jeho života. *Vtedy a tam*. Alebo čo sa možno nestalo. *Vtedy a tam*. Všetky pocity, ktoré som ako chlapec pociťoval, sa mi vracajú: zvedavosť, zarazenosť, nepochopenie, šok, obavy, smútok. Panika. A hanba.

Hlavne hanba.

Strhol som sa na prenikavý zvuk. Chodec, kráčajúci vedľa mňa, nedopatrením zakopol a z rúk sa mu vyšmykla krabica, ktorá s ohlušujúcim treskom dopadla na chodník. Niečo elektronické sa v nej rozbilo. Mikrovlnná rúra, azda. Myklo mnou. Vrátil som sa naspäť do reality. Tu a teraz. Dočítal som zvyšok spravodajského článku a zamyslel sa. Následne som si ho prezrel ešte raz v snahe nájsť dve mená.

Našiel som ich: Xénia L. M. a Ivan H. H. Hlavní vyšetrovatelia. Majú na starosti nový šokujúci prípad, ktorý im bol pridelený ihneď po objavení tela. Novinár s nimi spísal krátky rozhovor. Stručné otázky a úsečné odpovede, v nič nehovoriacom štýle a s nulovou výpovednou hodnotou. *Zatiaľ nič smerodajné nevieme, no urobíme, čo je v našich silách, aby sme*